

EUROPOS SAJUNGA

EUROPOS PARLAMENTAS

TARYBA

**Briuselis, 2021 m. kovo 11 d.
(OR. en)**

**2018/0232 (COD)
LEX 2062**

PE-CONS 7/21

**UD 80
ENFOCUSTOM 29
MI 124
COMER 24
TRANS 108
ECOFIN 202
CODEC 289
CADREFIN 99**

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS, KURIUO NUSTATOMA
BENDRADARBIAVIMO MUITINIŲ KLAUSIMAIS PROGRAMA „MUITINĖ“ IR
PANAIKINAMAS REGLAMENTAS (ES) NR. 1294/2013**

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS
REGLAMENTAS (ES) 2021/...**

2021 m. kovo 11 d.

**kuriuo nustatoma bendradarbiavimo muitinių klausimais programa „Muitinė“ ir
panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1294/2013**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 33, 114 ir 207 straipsnius,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

laikydamiės įprastos teisėkūros procedūros²,

¹ OL C 62, 2019 2 15, p. 45.

² 2019 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento pozicija [(OL ...)] / (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje)] ir 2021 m. kovo 1 d. Tarybos pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą [(OL ...)] / (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje)]. ... m. ... d. Europos Parlamento pozicija [(OL ...)] / (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje)].

kadangi:

- (1) Reglamentu (ES) Nr. 1294/2013¹ nustatyta programa „Muitinė 2020“ ir ankstesnės programos itin padėjo palengvinti ir sustiprinti muitinių bendradarbiavimą muitų srityje, taip pat sustiprinti administracinius ir žmogiškuosius gebėjimus ir padidinti informacinių technologijų (IT) pajėgumus. Kadangi didelė dalis muitinių veiklos yra tarpvalstybinio pobūdžio, veiksmingesnis ir ekonomiškesnis tokio bendradarbiavimo plėtojimo būdas yra sukurti valstybėms narėms sistemą, kurioje tai gali būti daroma, parengiant Sąjungos lygmens muitinės programą, įgyvendinamą Komisijos. Be to, programa „Muitinė 2020“ pasirodė esanti ekonomiškai efektyvi ir pridedanti tikros vertės kitų muitinių bendradarbiavimo sistemų, nustatytų dvišaliu arba daugiašaliu pagrindu, atžvilgiu. Programa „Muitinė 2020“ taip pat padėjo apsaugoti Sąjungos ir valstybių narių finansinius interesus, nes ja remiamas veiksmingas muitų surinkimas. Be to, suderintos muitinės procedūros yra svarbios norint pasiekti lygiaverčius rezultatus užkertant kelią sukčiavimui ir neteisėtiems tarpvalstybiniams prekių srautams. Todėl tolesnis veiklos muitinių bendradarbiavimo srityje finansavimas nustatant naują programą „Muitinė“ (toliau – Programa) yra tikslingas, veiksmingas ir atitinka Sąjungos interesus;

¹ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1294/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. Europos Sąjungos muitinių veiksmų programa („Muitinė 2020“) ir panaikinamas Sprendimas Nr. 624/2007/EB (OL L 347, 2013 12 20, p. 209).

- (2) jau 50 metų muitų sąjunga yra vienas iš Sąjungos – vieno didžiausių prekybos bloku pasaulyje – kertinių akmenų. Muitų sąjunga yra reikšmingas sėkmingos Sąjungos integracijos pavyzdys ir yra nepaprastai svarbi užtikrinant tinkamą vidaus rinkos veikimą tiek įmonių, tiek piliečių labui. Per šį laikotarpį muitų sąjunga labai pasikeitė, o muitinės sėkmingai atlieka daugybę įvairių užduočių pasienyje. Dirbdamos kartu, jos stengiasi palengvinti teisėtą ir sąžiningą prekybą, mažinti biurokratiją, rinkti nacionalinių biudžetų ir Sąjungos biudžeto pajamas ir padeda saugoti piliečius nuo terorizmo, grėsmių sveikatai ir aplinkai ir nuo kitų pavojų. Visų pirma, įdiegus bendrą rizikos valdymo schemą Sąjungos lygmeniu ir kontroliuojant grynujų pinigų srautus tam, kad būtų kovojama su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu, muitinės vykdo svarbų vaidmenį kovos su terorizmu, organizuotu nusikalstamumu ir nesąžininga konkurencija srityje. Turėdamos plačius įgaliojimus, muitinės iš tiesų yra svarbiausios institucijos, kontroliuojančios per Sąjungos išorės sienas vežamas prekes. Stipresnė ir platesnio užmojo Sąjunga gali būti užtikrinta tik jei bus reikiamų išteklių. Tame kontekste Programa ne tik turėtų apimti muitinių bendradarbiavimą, bet ir turėtų remti muitines, kad šios galėtų įgyvendinti visapusiškesnę savo paskirtį, nurodytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013¹ 3 straipsnyje, t. y. vykdyti Sąjungos tarptautinės prekybos priežiūrą, taip prisidedant prie vidaus rinkos išorės aspektų, bendros prekybos politikos ir kitų su prekyba susijusių bendrųjų Sąjungos politikos sričių priemonių įgyvendinimo, ir prie tiekimo grandinės saugumo apskritai užtikrinimo.

¹ 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL L 269, 2013 10 10, p. 1).

Taigi šio reglamento teisinis pagrindas turėtų apimti muitinių bendradarbiavimą, kaip nustatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 33 straipsnyje, vidaus rinką, kaip nustatyta SESV 114 straipsnyje, ir bendrą prekybos politiką, kaip nustatyta SESV 207 straipsnyje;

- (3) Programa turėtų padėti valstybėms narėms ir Komisijai, suteikdama pagrindą veiksams, kuriais siekiama remti muitų sąjungą ir muitines, bendradarbiaujančias ir veikiančias vieningai; padėti apsaugoti Sąjungos ir jos valstybių narių finansinius ir ekonominius interesus; užtikrinti Sąjungos ir jos gyventojų saugumą ir saugą ir tokiu būdu prisidėti prie vartotojų apsaugos; apsaugoti Sąjungą nuo nesąžiningos ir neteisėtos komercinės praktikos, kartu sudarant sąlygas teisėtai verslo veiklai, ir palengvinti teisėtą prekybą, kad įmonės ir piliečiai galėtų pasinaudoti visu vidaus rinkos ir pasaulio prekybos potencialu;
- (4) muitinės yra dinamiška politikos sritis, susidurianti su naujais iššūkiais, pavyzdžiui, globalizacija, naujais sukčiavimo ir kontrabandos modeliais ir skaitmeninimu. Dėl šių iššūkių didėja paramos muitinėms ir novatoriškų sprendimų poreikis. Jie taip pat rodo, kad reikia stiprinti muitinių bendradarbiavimą;

- (5) išlaidų veiksmingumo tikslais Programa turėtų pasinaudoti galima sinergija su kitomis Sąjungos priemonėmis susijusiose srityse, pavyzdžiui, programa „Fiscalis“, kuri turi būti nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu, kuriuo nustatoma bendradarbiavimo mokesčių klausimais programa „Fiscalis“, muitinio tikrinimo įrangos finansinės paramos priemone, kuri turi būti nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu dėl muitinio tikrinimo įrangos finansinės paramos priemonės, įtrauktos į Integruoto sienų valdymo fondą (Muitinio tikrinimo įrangos priemonės reglamentas), Sąjungos kovos su sukčiavimu programa, kuri turi būti nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu dėl Sąjungos kovos su sukčiavimu programos, sienų valdymo ir vizų finansinės paramos priemone, kuri turi būti nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu dėl sienų valdymo ir vizų finansinės paramos priemonės, įtrauktos į Integruoto sienų valdymo fondą (SVVP), Vidaus saugumo fondu, kuris turi būti nustatytas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu dėl Vidaus saugumo fondo, Bendrosios rinkos programa, kuri turi būti nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu dėl bendrosios rinkos, įmonių, įskaitant mažąsias ir vidutines įmones, konkurencingumo ir Europos statistikos programos (Bendrosios rinkos programa),

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo priemone, nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/241¹, ir Techninės paramos priemone, nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/240²;

- (6) atsižvelgiant į tai, jog svarbu, kad kova su klimato kaita vyktų laikantis Sąjungos įsipareigojimų įgyvendinti Paryžiaus susitarimą³ ir siekti 2015 m. rugsėjo 25 d. Jungtinių Tautų priimtos „Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m.“ darnaus vystymosi tikslų, veiksmais pagal šį reglamentą turėtų būti padedama siekti Sąjungos išlaidų tikslo – kad bent 30 % Sąjungos biudžeto bendros sumos būtų išleista klimato srities tikslų rėmimui, ir siekti Sąjungos užmojo biologinės įvairovės tikslams 2024 m. išleisti 7,5% metinio Sąjungos biudžeto, o 2026 m. ir 2027 m. – 10 % biudžeto, kartu atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu klimato ir biologinės įvairovės tikslai iš dalies sutampa;

¹ 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17).

² 2021 m. vasario 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/240, kuriuo nustatoma techninės paramos priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 1).

³ OL L 282, 2016 10 19, p. 4.

- (7) šiame reglamente nustatomas finansinis paketas, kuris Europos Parlamentui ir Tarybai yra svarbiausia orientacinė suma metinės biudžeto sudarymo procedūros metu, kaip tai suprantama 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo¹ 18 punkte. Kad visos nenumatytos išlaidos būtų laikomos tinkamomis finansuoti, jos turėtų būti tiesiogiai susijusios su Programos tikslais. Programos finansinis paketas turėtų padengti būtinas ir tinkamai pagrįstas išlaidas, susijusias su Programos valdymu ir jos veiklos rezultatų vertinimu, jeigu ta veikla susijusi su bendru ir konkrečiu Programos tikslais;
- (8) siekiant remti trečiųjų valstybių stojimo ir asociacijos procesą, Programoje, įvykdžius tam tikras sąlygas, turėtų būti leidžiama dalyvauti stojančioms valstybėms, šalims kandidatėms, potencialioms kandidatėms ir Europos kaimynystės politikos šalims partnerėms. Programoje galėtų dalyvauti ir kitos trečiosios valstybės pagal konkrečiuose Sąjungos ir tų trečiųjų valstybių susitarimuose dėl jų dalyvavimo bet kurioje Sąjungos programoje nustatytas sąlygas;

¹ OL L 433I, 2020 12 22, p. 28.

- (9) šiai Programai taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046¹ (toliau – Finansinis reglamentas). Finansiniame reglamente nustatytos Sąjungos biudžeto vykdymo taisyklės, įskaitant taisykles, susijusias su dotacijomis, apdovanojimais, viešaisiais pirkimais, netiesioginiu valdymu, finansinėmis priemonėmis, biudžeto garantijomis, finansine parama ir apmokėjimu išorės ekspertams;
- (10) šiam reglamentui taikomos Europos Parlamento ir Tarybos pagal SESV 322 straipsnį priimtos horizontaliosios finansinės taisyklės. Tos taisyklės nustatytos Finansiniame reglamente ir jomis visų pirma nustatoma biudžeto sudarymo ir vykdymo pasitelkiant dotacijas, viešuosius pirkimus, apdovanojimus ir netiesioginio vykdymą tvarka ir numatoma finansų pareigūnų atsakomybės kontrolė. Remiantis SESV 322 straipsniu priimtos taisyklės apima ir bendrą Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimą;

¹ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

- (11) pagal programą „Muitinė 2020“ vykdyti veiksmai buvo tinkami, todėl turėtų būti vykdomi ir toliau. Kad Programa būtų vykdoma paprasčiau ir lanksčiau, o jos tikslai geriau įgyvendinami, veiksmai turėtų būti apibrėžiami tik pagal bendras kategorijas, pateikiant konkrečią veiklą iliustruojančių pavyzdžių sąrašą. Be to, bendradarbiaujant ir stiprinant gebėjimus pagal Programą turėtų būti skatinamas ir remiamas inovacijų diegimas ir didinamas jų poveikis siekiant toliau didinti muitų sąjungos ir Sąjungos muitinių gebėjimus įgyvendinti pagrindinius muitų srities prioritetus. Pagal šią Programą finansuojami veiksmai turėtų būti nutraukti arba pakoreguoti, kad būtų efektyvesni arba tinkamesni, jei kuriuo nors metu paaiškėtų, kad yra netinkami;
- (12) netrukus bus priimtas Muitinio tikrinimo įrangos priemonės reglamentas. Siekiant išlaikyti visų bendradarbiavimo veiksmų, susijusių su muitinėmis ir muitinio tikrinimo įranga, nuoseklumą ir horizontalųjį koordinavimą, tikslinga visus tokius veiksmus vykdyti pagal vieną teisės aktą, t. y. šį reglamentą, kuriame būtų nustatytas bendras taisyklių rinkinys. Todėl muitinio tikrinimo įrangos finansavimo priemone turėtų būti remiamas tik reikalavimus atitinkančios muitinio tikrinimo įrangos pirkimas, techninė priežiūra ir modernizavimas, o visi kiti susiję veiksmai, pavyzdžiui, bendradarbiavimo veiksmai siekiant įvertinti įrangos poreikį arba, kai tikslinga, su įsigyta įranga susiję mokymai, turėtų būti remiami šios Programos lėšomis;

- (13) muitinių ir kitos susijusios informacijos mainai yra itin svarbūs, kad muitinės veiktų tinkamai, ir apima gerokai daugiau nei vien muitų sąjungą. Sąjunga galėtų būti suinteresuota Europos elektroninių sistemų pritaikymu ar išplėtimu, kad būtų galima bendradarbiauti su trečiosiomis valstybėmis, kurios nedalyvauja Programoje, ir tarptautinėmis organizacijomis. Todėl, tinkamai pagrindus tokiu interesu, Europos elektroninių sistemų atitinkamo pritaikymo ar išplėtimo išlaidos turėtų būti laikomos tinkamomis finansuoti Programos lėšomis;

- (14) atsižvelgiant į globalizacijos svarbą, Programa turėtų ir toliau teikti galimybę naudotis išorės ekspertų paslaugomis pagal Finansinio reglamento 238 straipsnį. Didžiąją dalį tokių išorės ekspertų turėtų sudaryti vyriausybinių institucijų, įskaitant trečiųjų valstybių vyriausybinių institucijų, kurios nedalyvauja Programoje, atstovai, taip pat akademinės bendruomenės, tarptautinių organizacijų, ekonominės veiklos vykdytojų ar pilietinės visuomenės atstovai. Išorės ekspertų atranka į ekspertų grupes turėtų būti atliekama remiantis 2016 m. gegužės 30 d. Komisijos sprendimu, kuriuo nustatomos Komisijos ekspertų grupių kūrimo ir veiklos horizontaliosios taisyklės. Pagal Programą rengiamuose *ad hoc* renginiuose, pavyzdžiui, vienkartinuose susitikimuose ir konferencijose, *ad personam* dalyvaujančius išorės ekspertus, įskaitant dalyvaujančių valstybių pasiūlytus ekspertus, turėtų atrinkti Komisija. Reikia užtikrinti, kad išorės ekspertai, paskirti veikti asmeniškai ir iš kurių reikalaujama veikti, nepriklausomai ir viešojo intereso labui, būtų nešališki, kad nekiltų interesų konflikto dėl jų profesinių pareigų. Informacija apie visų išorės ekspertų atranką ir jų dalyvavimą turėtų būti viešai prieinama. Atrenkant išorės ekspertus turėtų būti atsižvelgiama į tikslą užtikrinti proporcingą suinteresuotųjų subjektų atstovavimą ir lyčių lygybės principą;

- (15) atsižvelgiant į 2010 m. spalio 19 d. komunikatą „ES biudžeto peržiūra“ Komisijos prisiimtą įsipareigojimą užtikrinti finansavimo programų suderinamumą ir supaprastinimą, reikėtų dalytis ištekliais su kitomis Sąjungos finansavimo priemonėmis, jei numatytais veiksmais pagal Programą siekiama įvairioms finansavimo priemonėms bendrų tikslų, bet neturėtų būti dvigubo finansavimo. Veiksmais pagal Programą turėtų būti užtikrintas darnus Sąjungos išteklių, kuriais remiama muitų sąjunga ir muitinės, naudojimas;
- (16) tikėtina, kad IT pajėgumų stiprinimo veiksams bus skirta didžiausia Programos biudžeto dalis. Iš šių IT pajėgumų stiprinimo veiksmų svarbiausias prioritetas turėtų būti teikiamas tiems veiksams, susijusiems su elektroninėmis sistemomis, kurios yra būtinos muitų sąjungai ir muitinėms veikti ir muitinės paskirčiai vykdyti. Šiame reglamente turėtų būti apibrėžti bendri ir nacionaliniai Europos elektroninių sistemų komponentai. Galimi bendrų ir nacionalinių komponentų deriniai. Be to, turėtų būti aiškiai apibrėžta veiksmų apimtis bei Komisijos ir valstybių narių atsakomybė;

- (17) šis reglamentas turėtų būti įgyvendinamas vykdant darbo programas. Atsižvelgiant į tai, kad siekiama vidutinio arba ilgojo laikotarpio tikslų, ir remiantis ilgainiui sukaupta patirtimi, darbo programos turėtų galėti apimti keletą metų laikotarpį. Metines darbo programas pakeitus daugiamečiais darbo programomis sumažėtų tiek Komisijai, tiek valstybėms narėms tenkanti administracinė našta. Metinės darbo programos turėtų trukti ne daugiau nei trejus metus;
- (18) įgyvendinant veiksmus pagal Programą reikėtų atsižvelgti į Europos Audito Rūmų išvadas ir rekomendacijas muitinių srityje, visų pirma į 2017 m. gruodžio 5 d. Specialiąją ataskaitą Nr. 19/2017 „Importo procedūros: teisinės sistemos trūkumai ir neveiksmingas įgyvendinimas daro poveikį ES finansiniams interesams“ ir į 2018 m. spalio 10 d. Specialiąją ataskaitą Nr. 26/2018 „Keli vėlavimai įgyvendinti muitinės IT sistemas: kas buvo ne taip?“;
- (19) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011¹;

¹ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

(20) remiantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros¹ 22 ir 23 punktais, Programa turėtų būti vertinama remiantis informacija, surinkta taikant konkrečius stebėsenos reikalavimus, kartu vengiant administracinės naštos, tenkančios visų pirma valstybėms narėms, ir pernelyg didelio reguliavimo. Tie reikalavimai, kai tinkama, turėtų apimti išmatuojamus rodiklius, kuriais remiantis būtų palyginamai ir išsamiai vertinamas Programos poveikis vietoje. Tarpiniai ir galutiniai vertinimai, kurie turėtų būti atlikti ne vėliau kaip per ketverius metus atitinkamai nuo Programos įgyvendinimo pradžios ir jos užbaigimo, turėtų padėti užtikrinti veiksmingą sprendimų priėmimo procesą, susijusį su bendradarbiavimu muitinių srityje pagal kitas daugiamečių finansines programas. Todėl labai svarbu, kad tarpiniuose ir galutiniuose vertinimuose būtų pateikta tinkama ir pakankama informacija ir kad tie vertinimai būtų pateikti tinkamu laiku. Be tarpinių ir galutinių Programos vertinimų, taip pat turėtų būti rengiamos metinės pažangos ataskaitos (kaip veiklos rezultatų ataskaitų teikimo sistemos dalis), kad būtų stebimas Programos įgyvendinimas. Į tas ataskaitas turėtų būti įtrauktas įgytos patirties apibendrinimas ir, kai tikslinga, nurodyta, su kokiomis kliūtimis ir trūkumais buvo susidurta įgyvendinant Programos veiklą aptariamais metais. Tos metinės pažangos ataskaitos turėtų būti perduodamos Europos Parlamentui ir Tarybai;

¹ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

- (21) siekiant tinkamai reaguoti į politikos prioritetų pokyčius, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais iš dalies keičiamas rodiklių, pagal kuriuos nustatoma, ar pasiekti konkretūs Programos tikslai, sąrašas, taip pat kuriais šis reglamentas papildomas nuostatomis dėl stebėsenos ir vertinimo sistemos. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

(22) pagal Finansinį reglamentą, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013¹, Tarybos reglamentus (EB, Euratomas) Nr. 2988/95², (Euratomas, EB) Nr. 2185/96³ ir (ES) 2017/1939⁴ Sąjungos finansiniai interesai turi būti apsaugoti proporcingomis priemonėmis, įskaitant priemones, susijusias su pažeidimų, įskaitant sukčiavimą, prevencija, nustatymu, ištaisymu ir tyrimu, prarastų, neteisingai išmokėtų ar neteisingai panaudotų lėšų susigrąžinimu ir, kai tinkama, administracinių nuobaudų skyrimu. Visų pirma, vadovaujantis reglamentais (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ir (ES, Euratomas) Nr. 883/2013, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) turi įgaliojimus atlikti administracinius tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų. Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra turi įgaliojimus tirti Sąjungos finansiniams interesams kenkiančias nusikalstamas veikas, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371⁵, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už jas.

¹ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

² 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

³ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

⁴ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

⁵ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

Pagal Finansinį reglamentą bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšas, turi visapusiškai bendradarbiauti Sąjungos finansinių interesų apsaugos klausimu, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Audito Rūmams ir, kiek tai susiję su tvirtesniame bendradarbiavime pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 dalyvaujančiomis valstybėmis narėmis, Europos prokuratūrai, ir užtikrinti, kad visos trečiosios šalys, dalyvaujančios naudojant Sąjungos lėšas, suteiktų lygiavertes teises;

- (23) trečiosios valstybės gali dalyvauti Programoje pagal tarptautinį susitarimą priimtą sprendimą arba remiantis kitomis teisinėmis priemonėmis. Šiame reglamente turėtų būti numatyta konkreti nuostata, pagal kurią reikalaujama, kad trečiosios valstybės suteiktų būtinas teises ir prieigą, reikalingas atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, OLAF ir Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai veikti pagal savo atitinkamą kompetenciją;
- (24) tinkamos finansuoti išlaidos turėtų būti nustatytos atsižvelgiant į reikalavimus atitinkančių veiksmų pobūdį ir įskaitant, *inter alia*, posėdžių ir kitų panašių renginių dalyvių kelionės ir pragyvenimo išlaidas, arba su renginių organizavimu susijusias išlaidas. Finansavimas pagal šią Programą turėtų būti teikiamas laikantis Finansiniame reglamente nurodytų principų, pavyzdžiui, vienodo požiūrio, proporcingumo ir skaidrumo principų, ir turėtų būti užtikrintas optimalus jos finansinių išteklių panaudojimas jos tikslams pasiekti;

- (25) finansavimo būdai ir įgyvendinimo metodai pagal šį reglamentą turėtų būti pasirenkami atsižvelgiant į tai, ar jais galima pasiekti konkrečius veiksmų tikslus ir užtikrinti numatytus rezultatus, atsižvelgiant visų pirma į kontrolės sąnaudas, administracinę naštą ir tikėtiną reikalavimų nepaisymo riziką. Tais finansavimo būdais ir įgyvendinimo metodais turėtų būti atsižvelgiama ir į fiksuotųjų sumų, fiksuotųjų normų ir vieneto įkainių naudojimą, taip pat su išlaidomis nesusijusį finansavimą, kaip nurodyta Finansinio reglamento 125 straipsnio 1 dalyje;
- (26) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. nustatyti bendradarbiavimo muitinių klausimais Sąjungos programą, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jo masto arba poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;

- (27) siekiant užtikrinti paramos atitinkamoje politikos srityje teikimo tęstinumą ir sudaryti sąlygas ją įgyvendinti nuo 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos pradžios, šis reglamentas turėtų įsigalioti skubos tvarka ir turėtų būti taikomas atgaline data nuo 2021 m. sausio 1 d.;
- (28) šiuo reglamentu pakeičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1294/2013, todėl tas reglamentas turėtų būti panaikintas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I skyrius

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatoma bendradarbiavimo muitinių klausimais programa „Muitinė“ (toliau – Programa) laikotarpiui nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d. Programos trukmė suderinta su daugiamečių finansinės programos trukme.

Šiuo reglamentu nustatomi Programos tikslai, 2021–2027 m. biudžetas, Sąjungos finansavimo formos ir tokio finansavimo teikimo taisyklės.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) muitinė – muitinė, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 952/2013 5 straipsnio 1 punkte;

- 2) Europos elektroninės sistemos – muitų sąjungai veikti ir muitinės paskirčiai vykdyti reikalingos elektroninės sistemos, visų pirma elektroninės sistemos, nurodytos Reglamento (ES) Nr. 952/2013 16 straipsnio 1 dalyje, 278 ir 280 straipsniuose, Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/880¹ 8 straipsnyje ir kitose Sąjungos teisės nuostatose, kuriomis reglamentuojamos muitinės tikslais naudojamos elektroninės sistemos, įskaitant tarptautinius susitarimus, pavyzdžiui, Muitinės konvenciją dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis (TIR konvencija)²;
- 3) bendras komponentas – Sąjungos lygmeniu plėtojamas Europos elektroninių sistemų komponentas, kuriuo naudotis gali visos valstybės narės arba kurį, atsižvelgdama į veiksmingumą, saugumą ir racionalizavimą, Komisija nustatė kaip bendrą;
- 4) nacionalinis komponentas – nacionaliniu lygmeniu plėtojamas Europos elektroninių sistemų komponentas, kuriuo naudotis gali valstybė narė, kuri tą komponentą sukūrė arba prisidėjo tą komponentą kuriant bendrai;
- 5) trečioji valstybė – valstybė, kuri nėra Sąjungos valstybė narė.

¹ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/880 dėl kultūros vertybių įvežimo ir importo (OL L 151, 2019 6 7, p. 1).

² OL L 165, 2009 6 26, p. 3.

3 straipsnis
Programos tikslai

1. Bendras Programos tikslas – remti muitų sąjungą ir muitines, bendradarbiaujančias ir veikiančias vieningai, kad būtų saugomi Sąjungos ir jos valstybių narių finansiniai ir ekonominiai interesai, visoje Sąjungoje būtų užtikrintas saugumas ir sauga, o Sąjunga būtų apsaugota nuo nesąžiningos ir neteisėtos prekybos, kartu palengvinant teisėtą verslo veiklą.
2. Konkretūs Programos tikslai – remti:
 - a) muitų teisės aktų ir politikos rengimą ir vienodą įgyvendinimą;
 - b) muitinių bendradarbiavimą;
 - c) administracinių gebėjimų stiprinimą ir IT pajėgumų didinimą, įskaitant žmogiškųjų išteklių kompetenciją ir mokymą, taip pat Europos elektroninių sistemų plėtojimą ir veikimą;
 - d) inovacijas muitų politikos srityje.

4 straipsnis

Biudžetas

1. Laikotarpiu nuo 2021 iki 2027 m. Programos veiklos įgyvendinimo finansinis paketas yra 950 000 000 EUR einamosiomis kainomis.
2. Iš 1 dalyje nurodytos sumos taip pat gali būti finansuojamos pasirengimo, stebėsenos, kontrolės, audito, vertinimo ir kitos su Programos valdymu ir pasiektų tikslų vertinimu susijusios veiklos išlaidos. Be to, iš jos gali būti dengiamos išlaidos, susijusios su tyrimais, ekspertų posėdžiais, informavimo ir komunikacijos veiksmais, kurie yra susiję su Programos tikslais, taip pat išlaidos, susijusios su informacinių technologijų tinklais, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama informacijos tvarkymui ir mainams, įskaitant institucines informacinių technologijų priemones ir kitą techninę ir administracinę paramą, kurios reikia Programai valdyti.

5 straipsnis

Trečiųjų valstybių dalyvavimas Programoje

Programoje gali dalyvauti šios trečiosios valstybės:

- a) stojančiosios valstybės, šalys kandidatės ir potencialios kandidatės pagal tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose arba panašiuose susitarimuose, ir Sąjungos ir tų šalių susitarimuose nustatytomis konkrečiomis sąlygomis;
- b) Europos kaimynystės politikos šalys pagal tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose arba panašiuose susitarimuose, ir pagal Sąjungos bei tų šalių susitarimuose nustatytas konkrečias sąlygas;

- c) kitos trečiosios valstybės pagal konkrečiame susitarime dėl trečiosios valstybės dalyvavimo bet kurioje Sąjungos programoje nustatytas sąlygas, jeigu tuo susitarimu:
- i) užtikrinama teisinga Sąjungos programose dalyvaujančios trečiosios valstybės įnašų ir gaunamos naudos pusiausvyra;
 - ii) nustatytos dalyvavimo programose sąlygos, įskaitant atskiroms programoms skirtų finansinių įnašų apskaičiavimą, ir tų programų administracinės išlaidos;
 - iii) trečiajai valstybei nesuteikiami sprendimų priėmimo įgaliojimai Sąjungos programos atžvilgiu;
 - iv) garantuojamos Sąjungos teisės užtikrinti patikimą finansų valdymą ir apsaugoti savo finansinius interesus.

Pirmos pastraipos c punkto ii papunktyje nurodyti įnašai yra asignuotosios pajamos pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 5 dalį.

6 straipsnis

Įgyvendinimas ir Sąjungos finansavimo formos

1. Programa įgyvendinama taikant tiesioginį valdymą, laikantis Finansinio reglamento.
2. Pagal Programą gali būti teikiamas bet kokios Finansiniame reglamente nustatytos formos finansavimas, visų pirma dotacijos, apdovanojimai, viešieji pirkimai ir išorės ekspertų kelionės ir gyvenimo išlaidų atlyginimas.

II skyrius

Atitiktis reikalavimams

7 straipsnis

Reikalavimus atitinkantys veiksmai

1. Finansavimo reikalavimus atitinka tik tie veiksmai, kuriais siekiama 3 straipsnyje išdėstytų tikslų.
2. Veiksmai, kuriais papildomi arba remiami veiksmai, skirti Muitinio tikrinimo įrangos priemonės reglamente nustatytiems tikslams įgyvendinti, taip pat atitinka finansavimo reikalavimus pagal Programą.

3. 1 ir 2 dalyse nurodyti veiksmai apima:
- a) posėdžius ir panašius *ad hoc* renginius;
 - b) projektais pagrįstą struktūrizuotą bendradarbiavimą, pvz., valstybių narių grupės bendradarbiavimu grindžiamą IT sprendimų kūrimą;
 - c) IT pajėgumų didinimo veiksmus, visų pirma Europos elektroninių sistemų plėtojimą ir veikimą;
 - d) žmogiškųjų išteklių kompetencijos ir kitus gebėjimų stiprinimo veiksmus, įskaitant mokymus ir keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais;
 - e) rėmimo ir kitus veiksmus, įskaitant:
 - i) tyrimus;
 - ii) inovacijų veiklą, visų pirma koncepcijų įrodymo, bandomųjų projektų, prototipų kūrimo iniciatyvas, išmaniųjų duomenų gavybą ir sistemų bendradarbiavimą;
 - iii) bendrai plėtojamus komunikacijos veiksmus;

- iv) visus kitus veiksmus, numatytus 12 straipsnyje nurodytose darbo programose, kurių reikia norint pasiekti 3 straipsnyje įtvirtintus tikslus arba juos remti.

I priede pateiktas nebaigtinis galimų pirmos pastraipos a, b ir d punktuose nurodytų veiksmų formų sąrašas.

4. Veiksmai, apimantys bendradarbiavimui su trečiosiomis valstybėmis, kurios nedalyvauja Programoje, arba su tarptautinėmis organizacijomis skirtų Europos elektroninių sistemų bendrų komponentų pritaikymo arba išplėtimo plėtojimą, diegimą, techninę priežiūrą ir veikimą, atitinka finansavimo reikalavimus, jeigu jie atitinka Sąjungos interesus. Komisija nustato būtiną administracinę tvarką, pagal kurią gali būti reikalaujama, kad atitinkamos trečiosios šalys prie tų veiksmų prisidėtų finansiškai.
5. Jeigu šio straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos c punkte nurodytas IT pajėgumų didinimo veiksmas yra susijęs su Europos elektroninės sistemos plėtojimu ir veikimu, tinkamos finansuoti pagal Programą yra tik išlaidos, susijusios su Komisijai pagal 11 straipsnio 2 dalį perduota atsakomybe. Išlaidas, susijusias su valstybėms narėms pagal 11 straipsnio 3 dalį perduota atsakomybe, padengia valstybės narės.

8 straipsnis
Išorės ekspertai

1. Kai tai naudinga užbaigti veiksmus, skirtus 3 straipsnyje įtvirtintiems tikslams įgyvendinti, vyriausybinių institucijų atstovai, įskaitant atstovus iš trečiųjų valstybių, kurios nedalyvauja Programoje, akademinės bendruomenės atstovai ir tarptautinių ir kitų atitinkamų organizacijų atstovai, ekonominės veiklos vykdytojų atstovai ir organizacijų, atstovaujančių ekonominės veiklos vykdytojams, atstovai bei pilietinės visuomenės atstovai gali dalyvauti tokiuose veiksmuose kaip išorės ekspertai.
2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų išorės ekspertų išlaidos yra tinkamos kompensuoti pagal Programą, remiantis Finansinio reglamento 238 straipsniu.
3. Ekspertų grupių išorės ekspertus, įskaitant valstybių narių pasiūlytus ekspertus, atranka Komisija.

Pagal Programą *ad hoc* renginiuose, pavyzdžiui, vienkartinuose posėdžiuose ir konferencijose, *ad personam* dalyvaujančius išorės ekspertus, įskaitant dalyvaujančių valstybių pasiūlytus ekspertus, atranka Komisija.

Išorės ekspertai atrenkami atsižvelgiant į jų įgūdžius, patirtį ir žinias, susijusias su konkrečiu veiksmu, ir į poreikius. Komisija įvertina, *inter alia*, išorės ekspertų, paskirtų veikti asmeniškai ir iš kurių reikalaujama veikti nepriklausomai ir vadovaujantis viešuoju interesu, nešališkumą ir tai, ar nekyla intereso konflikto dėl jų profesinių pareigų.

III skyrius

Dotacijos

9 straipsnis

Dotacijų skyrimas, papildomumas ir derinamasis finansavimas

1. Programos dotacijos skiriamos ir valdomos pagal Finansinio reglamento VIII antraštinę dalį.
2. Veiksmui, kuriam buvo skirtas įnašas pagal Programą, taip pat gali būti skiriamas įnašas pagal kitą Sąjungos programą, jei įnašais nedengiamos tos pačios išlaidos. Veiksmui skirtam atitinkamam įnašui taikomos atitinkamos Sąjungos programos taisyklės. Pagal skirtingas Sąjungos programas skiriama parama gali būti apskaičiuojama proporcingai pagal dokumentus, kuriais nustatomos paramos sąlygos.

3. Remiantis Finansinio reglamento 195 straipsnio pirmos dalies f punktu, dotacijos skiriamos neskelbiant kvietimo teikti pasiūlymus, jeigu reikalavimus atitinkantys subjektai yra dalyvaujančių valstybių muitinės ir jeigu tenkinamos šio reglamento 5 straipsnyje nustatytos sąlygos.
4. Vertinimo komiteto, nurodyto Finansinio reglamento 150 straipsnyje, darbas grindžiamas bendraisiais dotacijoms taikomais principais, nustatytais Finansinio reglamento 188 straipsnyje, visų pirma vienodo požiūrio ir skaidrumo principais, nustatytais Finansinio reglamento 188 straipsnio a ir b punktuose, taip pat nediskriminavimo principu.
5. Vertinimo komitetas vertina pasiūlymus remdamasis skyrimo kriterijais, atsižvelgdamas į, kai tikslinga, siūlomo veiksmo aktualumą atsižvelgiant į siekiamus tikslus, siūlomo veiksmo kokybę, jo poveikį, įskaitant jo ekonominį bei socialinį poveikį ir poveikį aplinkai, ir jo biudžetą ir sąnaudų veiksmingumą.

10 straipsnis

Bendro finansavimo norma

1. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 190 straipsnio pagal Programą gali būti finansuojama iki 100 % visų tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų.

2. Taikytina bendro finansavimo norma, kai veiksmams būtina skirti dotacijas, nustatoma daugiamečiose darbo programose, nurodytose 12 straipsnyje.

IV skyrius

Konkrečios IT pajėgumų didinimo veiksmams taikomos nuostatos

11 straipsnis

Pareigos

1. Komisija ir valstybės narės kartu ir laikydamosi atitinkamų 2 straipsnio 2 punkto apibrėžtyje nurodytų Sąjungos teisės nuostatų užtikrina Europos elektroninių sistemų plėtojimą ir veikimą, įskaitant jų projektavimą, specifikaciją, atitikties testavimą, diegimą, techninę priežiūrą, raidą, modernizavimą, saugumą, kokybės užtikrinimą ir kokybės kontrolę.
2. Komisija visų pirma užtikrina:
 - a) bendrų komponentų plėtojimą ir veikimą;

- b) bendrą Europos elektroninių sistemų plėtojimo ir veikimo koordinavimą siekiant, kad jos būtų tinkamos naudoti ir būtų užtikrintas jų kibernetinis atsparumas, sujungiamumas, nuolatinis tobulinimas ir sinchronizuotas įgyvendinimas, o vykdant tą bendrą koordinavimą – kad būtų sudarytos sąlygos veiksmingai ir greitai bendrauti su valstybėmis narėmis ir joms bendradarbiauti tarpusavyje su tomis sistemomis susijusiais klausimais;
- c) Europos elektroninių sistemų koordinavimą Sąjungos lygmeniu siekiant, kad jos būtų propaguojamos ir įgyvendinamos nacionaliniu lygmeniu;
- d) Europos elektroninių sistemų plėtojimo ir veikimo koordinavimą, susijusį su tų sistemų sąveika su trečiosiomis šalimis, išskyrus veiksmus, skirtus nacionaliniams reikalavimams vykdyti;
- e) Europos elektroninių sistemų koordinavimą Sąjungos lygmeniu su kitais atitinkamais veiksmais, susijusiais su e. valdžia;
- f) laiku vykdomą ir skaidrią komunikaciją su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, susijusiais su Europos elektroninių sistemų įgyvendinimu Sąjungos ir valstybės narės lygmeniu, visų pirma apie bendrų ir nacionalinių komponentų įgyvendinimo vėlavimą.

3. Valstybės narės visų pirma užtikrina:
 - a) nacionalinių komponentų plėtojimą ir veikimą;
 - b) nacionalinių komponentų plėtojimo ir veikimo koordinavimą nacionaliniu lygmeniu;
 - c) Europos elektroninių sistemų koordinavimą nacionaliniu lygmeniu su kitais atitinkamais veiksmais, susijusiais su e. valdžiai;
 - d) reguliarių informacijos apie priemones, kurių imtasi, kad atitinkamos muitinės ar ekonominės veiklos vykdytojai visapusiškai ir veiksmingai naudotųsi Europos elektroninėmis sistemomis, teikimą Komisijai;
 - e) Europos elektroninių sistemų įgyvendinimą nacionaliniu lygmeniu.
4. Komisija informavimo tikslais skelbia ir reguliariai atnaujina pagal Programą finansuojamų Europos elektroninių sistemų orientacinį sąrašą.

V skyrius

Programavimas, stebėseną, vertinimas ir kontrolė

12 straipsnis

Darbo programa

1. Programa įgyvendinama vykdamas Finansinio reglamento 110 straipsnio 2 dalyje nurodytas daugiametes darbo programas.
2. Siekdama užtikrinti Programos įgyvendinimą, nedarant poveikio Finansiniam reglamentui, Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos daugiametės darbo programos. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 17 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

3. Daugiametėmis darbo programomis siekiama 3 straipsnyje įtvirtintų tikslų, vykdant veiksmus pagal 7 straipsnį. Kai tikslinga, jomis nustatoma bendra visų veiksmų finansavimo plano suma ir nustatoma:
- a) kiekvieno veiksmo atveju:
 - i) siekiami tikslai ir tikėtini rezultatai, atsižvelgiant į 3 straipsnyje įtvirtintus bendrą ir konkretų tikslus;
 - ii) finansuotinių veiksmų aprašas;
 - iii) kai tikslinga, nurodomos kiekvienam veiksmui skirtos sumos; ir
 - iv) vykdymo metodas ir orientacinis įgyvendinimo tvarkaraštis;
 - b) dotacijų atveju – maksimali bendro finansavimo norma, nurodyta 10 straipsnio 2 dalyje, ir, kai tikslinga, pagrindiniai taikytini skyrimo kriterijai.

13 straipsnis

Stebėseną ir ataskaitų teikimas

1. Rodikliai, skirti Programos veiklos pažangos, padarytos siekiant 3 straipsnyje nustatytų bendrųjų ir konkrečių tikslų, ataskaitai pateikti, išvardyti II priede.

2. Siekiant užtikrinti veiksmingą Programos veiklos įgyvendinimo pažangos, padarytos siekiant jos tikslų, įvertinimą, Komisijai pagal 16 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas II priedas, kiek tai susiję su rodikliais, kai tai laikoma reikalinga, taip pat kuriais šis reglamentas papildomas nuostatomis dėl stebėsenos ir vertinimo sistemos sukūrimo.
3. Atsiskaitymo už veiklą sistema užtikrinama, kad Programos veiklos įgyvendinimo ir rezultatų stebėsenos duomenys būtų renkami ekonomiškai, efektyviai ir laiku. Tuo tikslu Sąjungos lėšų gavėjams nustatomi proporcingi ataskaitų teikimo reikalavimai.

14 straipsnis

Vertinimas

1. Vertinimai atliekami laiku, kad juos būtų galima panaudoti sprendimų priėmimo procese.
2. Komisija atlieka tarpinį Programos vertinimą, kai turima pakankamai informacijos apie jos įgyvendinimą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams nuo to įgyvendinimo pradžios. Atlikdama tarpinį vertinimą Komisija įvertina Programos veiklos rezultatus, įskaitant tokius aspektus, kaip veiksmingumas, efektyvumas, suderinamumas, aktualumas, sinergija pačioje Programoje ir Sąjungos pridėtinė vertė.

3. Baigiant įgyvendinti Programą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams po 1 straipsnyje nurodyto laikotarpio pabaigos, Komisija atlieka galutinį Programos vertinimą.
4. Vertinimų išvadas ir savo pastabas bei informaciją apie įgytą patirtį Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui.

15 straipsnis

Sjungos finansinių interesų apsauga

Jei Programos veikloje pagal tarptautinį susitarimą priimto sprendimo arba kitos teisinės priemonės pagrindu dalyvauja trečioji valstybė, ji suteikia būtinas teises ir prieigą, reikalingas atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, OLAF ir Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai veikti pagal savo atitinkamą kompetenciją. OLAF atveju tokios teisės apima teisę atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, kaip numatyta Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 883/2013.

VI skyrius

Įgaliojimų delegavimas ir komiteto procedūra

16 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.
2. 13 straipsnio 2 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami iki 2027 m. gruodžio 31 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki tos datos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai automatiškai pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiais, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 13 straipsnio 2 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 13 straipsnio 2 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

17 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas, vadinamas programos „Muitinė“ komitetu. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

VII skyrius

Pereinamojo laikotarpio ir baigiamosios nuostatos

18 straipsnis

Informavimas, komunikacija ir viešinimas

1. Sąjungos lėšų gavėjai nurodo tų lėšų kilmę ir užtikrina Sąjungos finansavimo matomumą (visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus), teikdami nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslią informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.
2. Komisija vykdo informavimo ir komunikacijos veiksmus, susijusius su Programa, su remiantis ta Programa vykdytais veiksmais ir su gautais rezultatais.
3. Programai skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinio informavimo apie Sąjungos politinius prioritetus tiek, kiek tie prioritetai yra susiję su 3 straipsnyje nurodytais tikslais.

19 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (ES) Nr. 1294/2013 panaikinamas nuo 2021 m. sausio 1 d.

20 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šiuo reglamentu nedaroma poveikio pagal Reglamentą (ES) Nr. 1294/2013 pradėtų veiksmų tęsimui ar jų pakeitimui, ir tas reglamentas toliau taikomas tiems veiksmams tol, kol jie užbaigiami.
2. Programos finansinio paketo lėšomis taip pat gali būti dengiamos techninės ir administracinės paramos išlaidos, būtinos siekiant užtikrinti perėjimą nuo priemonių, priimtų pagal Reglamentą (ES) Nr. 1294/2013, prie Programos.
3. Prireikus asignavimai gali būti įtraukti į Sąjungos biudžetą po 2027 m., siekiant padengti 4 straipsnio 2 dalyje numatytas išlaidas, kad būtų galima valdyti iki 2027 m. gruodžio 31 d. nebaigtus vykdyti veiksmus.

21 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Jis taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

Tarybos vardu

Pirmininkas

I PRIEDAS

NEBAIGTINIS GALIMŲ 7 STRAIPSNIO 3 DALIES PIRMOS PASTRAIPOS a, b IR d PUNKTUOSE NURODYTŲ VEIKSMŲ FORMŲ SĄRAŠAS

7 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos a, b ir d punktuose nurodytų veiksmų formos, *inter alia*, gali būti tokios:

1. Posėdžiai ir kiti *ad hoc* renginiai:
 - seminarai ir praktiniai mokymai, kurių dalyviai paprastai yra iš visų dalyvaujančių valstybių ir kuriuose vyksta pristatymai, o dalyviai aktyviai diskutuoja ir vykdo veiklą tam tikru klausimu;
 - darbo vizitai, organizuoti taip, kad pareigūnai galėtų įgyti žinių ar praktinės patirties mutinės klausimais arba šias žinias ar patirtį pagerinti;
2. Projektais pagrįstas struktūrizuotas bendradarbiavimas:
 - projektų grupės, kurias paprastai sudaro ribotas dalyvaujančių valstybių skaičius ir kurios veikia tam tikrą laikotarpį siekdamos iš anksto nustatyto tikslo ir tiksliai apibrėžto rezultato, įskaitant koordinavimą ar lyginamąją analizę;

- darbo grupės (t. y. struktūrizuoto bendradarbiavimo formos), kurios yra nuolatinės arba nenuolatinės ir kuriose sutelkiama praktinė patirtis siekiant atlikti užduotis konkrečiose srityse arba vykdyti su veikla susijusias funkcijas, prireikus naudojantis bendradarbiavimo internetu paslaugomis, administracine pagalba ir infrastruktūra bei įranga;
- stebėseną, kurią vykdo iš Komisijos pareigūnų ir reikalavimus atitinkančių institucijų pareigūnų sudarytos jungtinės grupės, siekdamos analizuoti muitinių praktiką, nustatyti taisyklių įgyvendinimo sunkumus ir, kai tikslinga, teikti Sąjungos taisyklių ir darbo metodų pritaikymo pasiūlymų;

3. Žmogiškųjų išteklių kompetencijos ir kiti gebėjimų stiprinimo veiksmai:

- bendrieji mokymai arba e. mokymosi plėtojimas siekiant padėti įgyti būtinus profesinius įgūdžius ir žinias, susijusius su muitine;
- techninė parama, kuria siekiama tobulinti administracines procedūras, stiprinti administracinius gebėjimus ir gerinti muitinių veikimą bei operacijas, plėtojant ir keičiantis geriausia patirtimi.

II PRIEDAS

RODIKLIAI, KAIP NURODYTA 13 STRAIPSNIO 1 DALYJE

Programos įgyvendinimo pažangos, padarytos siekiant 3 straipsnyje įtvirtintų bendro ir konkretaus tikslų, ataskaita grindžiama šiais rodikliais:

- A. (administracinių ir žmogiškųjų) gebėjimų stiprinimas ir (IT) pajėgumų didinimas
1. Sąjungos teisės ir politikos taikymo bei įgyvendinimo rodiklis (šioje srityje pagal Programą vykdytų veiksmų, susijusių su Sąjungos muitų srities teisės ir politikos taikymu ir įgyvendinimu, ir po šių veiksmų pateiktų rekomendacijų skaičius).
 2. Mokymosi rodiklis (panaudotų mokymosi modulių skaičius; išmokytų pareigūnų skaičius; dalyvių pateiktas kokybinis įvertinimas).
 3. Europos elektroninių sistemų prieinamumas (laiko procentais).
 4. Bendrojo ryšių tinklo prieinamumas (laiko procentais).

5. Naudojimas pagrindinėmis Europos elektroninėmis sistemomis, kuriomis siekiama padidinti sujungiamumą ir pereiti prie popierinių dokumentų nenaudojančios muitų sąjungos (pranešimų, kuriais apsikeista, ir konsultacijų skaičius).
6. Sąjungos muitinės kodekso (SMK) įgyvendinimo lygis (tarpinių reikšmių, pasiektų įgyvendinant SMK elektronines sistemas, procentinė dalis).

B. Dalijimasis žiniomis ir tinklų kūrimas

1. Bendradarbiavimo aktyvumo rodiklis (tinklų kūrimo mastas, tiesioginių susitikimų skaičius ir internetinių bendradarbiavimo grupių skaičius)
2. geriausios patirties ir gairių rodiklis (šioje srityje pagal Programą vykdytų veiksmų, susijusių su muitų srities geriausios patirties ir gairių taikymu ir įgyvendinimu, skaičius; dalyvių, pasinaudojusių darbo praktikos gairėmis, parengtomis su Programos parama, procentinė dalis).